

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie

DATUM	15-5-2018	REFERENTIE	D. Dohle
ONS NUMMER	81CE5F65	DOORKIESNUMMER	0653402295
NUMMER PS	2018MME109	E-MAILADRES	Derk.dohle@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Toelichting projecten	PORTEFEUILLEHOUDER	Straat

Onderwerp Statenbrief: Pilot Smart Mobility

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Smart Mobility is een verzamelnaam voor alle slimme ontwikkelingen in het mobiliteitssysteem. De inspanning is hierbij gericht op het wegnemen van barrières bij de reizigers voor het gebruik van, en de verdere integratie van, alle modaliteiten. Het betreft ontwikkelingen in dataverwerking (big data), autonome voertuigen, automatisering in verkeers- en mobiliteitsmanagement en nieuwe mobiliteitsdiensten. Vanuit de rol van de overheid als wegbeheerder en concessieverlener voor het openbaar vervoer is Smart Mobility een kans om de mobiliteitsvraag en het aanbod van infrastructuur voor mobiliteit beter op elkaar af te stemmen. Hierdoor ontstaat een betere benutting van het multimodale mobiliteitssysteem.

Smart Mobility wordt in toenemende mate opgepakt door marktpartijen omdat zij hierin een verdienmodel zien. De overheid faciliteert hierbij door samenwerking met deze marktpartijen aan te gaan. In deze samenwerking borgt de overheid de maatschappelijke opgave voor een goede bereikbaarheid binnen de grenzen van leefbaarheid en verkeersveiligheid. Samenvattend is Smart Mobility een ontwikkelproces waarbij belangen van overheid, markt en burger hernieuwd op elkaar worden afgestemd.

Wij hebben als provincie in dit ontwikkelproces meerdere rollen: die van wegbeheerder, OV-autoriteit en regionaal regisseur. Smart Mobility raakt alle drie de rollen en de gekozen pilots geven deze breedte ook weer. In onderstaande tabel zijn projecten benoemd als concrete invulling van deze thema's. De projecten zijn reeds gestart vooruitlopend op vaststelling van het uitvoeringsprogramma Smart Mobility na de zomer van 2018. De hieronder genoemde projecten worden, naast andere projecten en processen, in dit programmaplan geïntegreerd. In de bijlage van dit stuk is een toelichting op deze projecten opgenomen.

Project
Multimodaal verkeersmanagement USP
Flexibilisering bij concessieverlening 2023
Dienstregelingsloos rijden op lijn 28
Collectief vervoer in dunbevolkte gebieden
Onderzoek en evaluatie programma en maatregelen
Fietsveiligheid en fietsdetectie
Autonome brugbediening (nieuwe coalities)
Kwartiermakerschap Smart Mobility

Bij de uitwerking van deze projecten en verkenningen zoeken wij in de regio Utrecht als regionaal regisseur de afstemming met vervoerders, gemeenten en Rijkswaterstaat en, via de samenwerkingsverbanden Economic

Board Utrecht (EBU) en de U15, met bedrijven, de reiziger en andere gebruikers van het regionale mobiliteitssysteem.

Ook op bovenregionaal niveau is samenwerking tussen overheden van belang, omdat commerciële aanbieders van diensten zich steeds meer richten op de landelijke, Europese en wereldwijde consumentenmarkt. Daarom zijn wij nauw aangesloten op nationale en internationale netwerken voor samenwerking en kennisdeling, zoals het Landelijk Verkeersmanagement Beraad (LVMB), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Nationale Databank voor Wegverkeergegevens (NDW) en Polis (Europees netwerk).

Aanleiding

Op 15 mei 2018 hebben wij besloten om vooruitlopend op het programma Smart Mobility een aantal projecten te starten, via deze brief informeren wij u hierover.

Voorgeschiedenis

In de Kadernota 2017 is door u ten behoeve van Smart Mobility € 1 mln. voor 2018 en € 1 mln. voor 2019 beschikbaar gesteld. In september 2017 is de commissie MME geïnformeerd met een presentatie over het onderwerp. In november 2017 heeft een bestuurlijke sessie plaatsgehad waarbij de regionale bestuurders op de hoogte zijn gebracht.

Essentie / samenvatting:

Smart Mobility is een relatief nieuw accent binnen ons mobiliteitsbeleid. Na de zomer van 2018 wordt een programmaplan ter vaststelling aangeboden aan GS. Vooruitlopend op dit plan wordt in de kwartiermakersfase reeds gestart met een aantal projecten. Hiervoor zijn in de Kadernota 2017 middelen ter beschikking gesteld.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

In het Mobiliteitsprogramma hanteren wij de volgende indicatoren voor Smart Mobility:

- 1) Een verbetering van de verhouding tussen vraag en aanbod over alle modaliteiten.
- 2) Een verbetering van de verhouding tussen gebruik in dal- en spitsuren van alle modaliteiten.
- 3) Een betere benutting van kruispunten en aansluitingen.

Wettelijke grondslag

Artikel 158: Provinciewet

Financiële consequenties

Onderstaand zijn de kosten per project weergegeven. Het totaal van €1 miljoen wordt gedekt uit het Smart Mobility budget dat in de Kadernota 2017 beschikbaar is gesteld voor 2018, het voor 2019 beschikbaar gestelde bedrag wordt bestemd bij vaststelling van het programmaplan Smart Mobility na de zomer van 2018. In de komende periode kunnen er nog kleine verschuivingen tussen de onderlinge projectbudgetten plaatsvinden, hiertoe is de Gedeputeerde Mobiliteit gemandateerd.

Project	Financiering in 2018 (x€1000)
Multimodaal verkeersmanagement USP	205
Flexibilisering bij concessieverlening 2023	50
Dienstregelingloos rijden op lijn 28	90
Collectief vervoer in dunbevolkte gebieden	100
Fietsveiligheid en fietsdetectie	200
Autonome brugbediening (nieuwe coalities)	85
Kwartiermakerschap Smart Mobility	200
Onderzoek en evaluatie programma en maatregelen	70
Totaal	1.000

Vervolgprocedure/voortgang

De uitvoering van de pilots is gestart en het uitvoeringsprogramma Smart Mobility wordt uitgewerkt, wij informeren u over de voortgang en uitkomsten.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,

Bijlage: Toelichting projecten

Inhoudelijke projecten	
Projectnaam	Omschrijving
Multimodaal verkeersmanagement USP	De afgelopen jaren is netwerkbreed verkeersmanagement voor autoverkeer ontwikkeld en beproefd. De resultaten zijn dusdanig dat een uitrol op het wegennet rond de USP verlichting kan bieden aan de verkeersproblematiek die daar aanwezig is. In het project worden de bestaande technieken uitgebreid naar andere modaliteiten zodat er multimodaal wordt gestuurd. Hierin worden de ontwikkelingen in de intelligente VRI (verkeersregel installaties, ook wel verkeerslichten) geïncorporeerd. Daarnaast wordt er in dit project een haalbaarheidsanalyse uitgevoerd naar andere Smart Mobility oplossingen op het USP zoals MaaS en autonome people movers.
Flexibilisering bij concessieverlening 2023	Dit project betreft een fundamentele studie in samenwerking met de TU Delft om te bepalen welk effect ontwikkelingen in Smart Mobility en met name MaaS en autonoom vervoer, gaan hebben op het openbaar vervoersysteem in de regio Utrecht. Het project moet leiden tot duidelijke input voor de concessieverlening van 2023..
Dienstregelingsloos rijden op lijn 28	In samenwerking met de vervoerder QBuzz wordt een proef gedaan met dienstregelingsloos rijden. Doel van de proef is te onderzoeken in welke mate deze maatregel het comfort van de reiziger op deze drukbezette buslijn verhoogd. Hiervoor is de inzet van slimme technologie noodzakelijk
Collectief vervoer in dunbevolkte gebieden	Het Eiland van Schalkwijk is een relatief dunbevolkt gebied ten zuiden van Houten met een hoge natuurwaarde. In dit project wordt gezocht naar alternatieven voor het reguliere openbaar vervoer en de Regiotaxi, waarmee op dit moment vooral de inwoners worden bediend. Daarnaast is er behoefte aan een oplossing waarmee ook de recreatieve bezoekers van het gebied tot een alternatief voor de auto wordt verleid. De resultaten van deze proef worden verbonden met het onderzoek naar de nieuwe concessieverlening 2023.
Fietsveiligheid en fietsdetectie	Op het tracé van de N237 wordt een proef uitgevoerd waarbij de scholieren van de Hogeschool in Amersfoort een tag op hun fiets krijgen waarmee ze individueel actief gevolgd kunnen worden. Op basis hiervan wordt fietsgedrag en verkeersveiligheid met name gericht op kruispunten in kaart gebracht. Op basis hiervan worden maatregelen voorgesteld welke vervolgens worden beproefd.
Autonome brugbediening	Het project realiseert een innovatie in brugbediening in samenwerking met de markt. De brugbediening wordt autonoom en coöperatief uitgevoerd. Hierdoor worden zowel de exploitatiekosten als doorstroming verbeterd. Daarnaast wordt er in dit project ervaring opgedaan met de nieuwe contractvorm voor innovatief partnerschap.
Kwartiermakerschap Programma Smart Mobility	Na de zomer van 2018 wordt het uitvoeringsprogramma Smart Mobility ter besluitvorming aangeboden aan het bestuur. Dit project betreft het kwartier maken voor dit programma. Resultaat is een uitvoeringsprogramma en inzicht in de benodigde bemensing vanuit de organisatie. Hieronder valt ook de communicatie tijdens deze periode en de daarvoor benodigde inzet. Op dit moment kan dit nog niet vanuit de staande organisatie bemenst worden.
Monitoring en evaluatie	In de kwartiermakersfase wordt gestart met een ex ante evaluatie waarin meetbare doelen voor het programma worden geformuleerd.